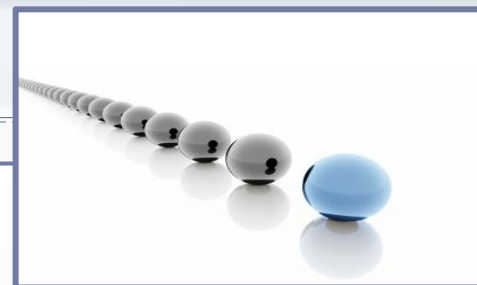

Συνθετικές Δημιουργικές Εργασίες στο Γυμνάσιο

ΥΠΠΕΘ Παρασκευή 20/01/2017

Περιεχόμενα

► Γενική περιγραφή

- Σκοπός
- Μορφή

► Οργάνωση

- Αριθμός Σ.Δ.Ε. ανά μαθητή/-τρια και ανά Εκπαιδευτικό
- Ύλη Μαθημάτων/Διδακτικές Ενότητες και Χρόνος Εκπόνησης των Σ.Δ.Ε.

► Διαδικασία και διάρκεια εκπόνησης

- 1^η ΔΩ: Προπαρασκευή
- 2^η ΔΩ: Σύνθεση

► Αξιολόγηση

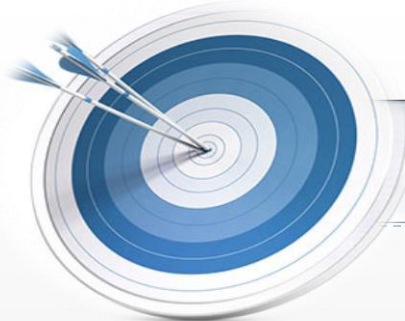
Γενική Περιγραφή

Η Συνθετική Δημιουργική Εργασία (Σ.Δ.Ε.)

- ✓ εκπονείται **εναλλακτικά** αντί της ωριαίας γραπτής δοκιμασίας του δευτέρου τετραμήνου,
- ✓ ασκεί τους μαθητές & τις μαθήτριες **όλων** των τάξεων του Γυμνασίου στην **ανάλυση** και τη **σύνθεση** γνώσεων και πληροφοριών από το σχολικό εγχειρίδιο σε συνδυασμό με άλλες πηγές,
- ✓ λαμβάνει τη μορφή **Κειμένου/Γραπτής Αναφοράς** μικρής έκτασης ή τη μορφή **Αναρτώμενης Παρουσίασης (poster)**, με την αντίστοιχη κάθε φορά δομή και με βάση τα αντίστοιχα κριτήρια ποιότητας.

Σκοπός

Οι Συνθετικές Δημιουργικές Εργασίες, ως εναλλακτική επιλογή αντί της ωριαίας γραπτής δοκιμασίας, επιδιώκουν να συμβάλουν στη δημιουργία ενός **παιδαγωγικού πλαισίου**, εντός του οποίου οι μαθητές και οι μαθήτριες εμπλέκονται σε μια διανοητική δοκιμασία κατά την οποία σκέπτονται με δημιουργικό τρόπο, επινοούν και αναστοχάζονται.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες μέσω των Σ.Δ.Ε.

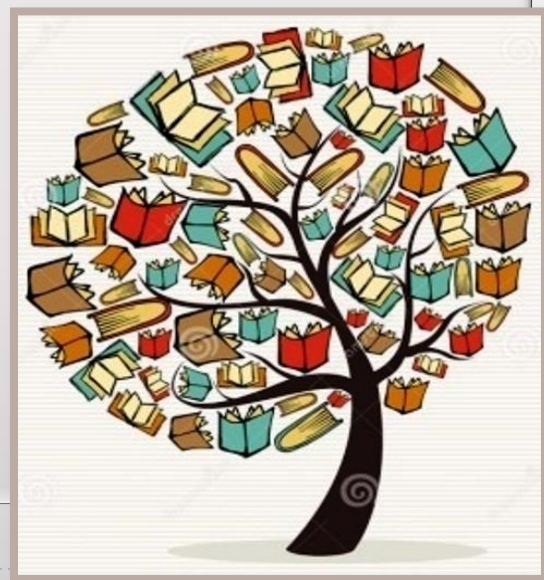
επιδιώκεται:

- ✓ να κατανοήσουν σε βάθος μια διδακτική ενότητα ενός γνωστικού αντικειμένου,
- ✓ να εντοπίσουν σε αυτήν τις χρήσιμες γνώσεις ή πληροφορίες για τη μελέτη της εργασίας τους,
- ✓ να συσχετίσουν γνωστές πληροφορίες με άλλες που τους δίνονται, προερχόμενες από ποικίλες πηγές ή πόρους,
- ✓ να συνδυάσουν ή να αντιδιαστείλουν δεδομένα και στη συνέχεια να τα συνθέσουν, υπό το πρίσμα της πρακτικής εφαρμογής των γνώσεων ή της μεταφοράς τους σε ένα νέο πλαίσιο (π.χ. στις σημερινές συνθήκες ζωής, στην καθημερινότητα) ,
- ✓ να αναλύσουν δεδομένα, να τα επεξεργαστούν κριτικά, να τα ερμηνεύσουν,
- ✓ και τελικά να απαντήσουν στο υπό διερεύνηση ερώτημα/θέμα που θέτει η εργασία τους πάνω στην εξεταζόμενη ύλη.

Οι Σ.Δ.Ε. αφορούν μόνο στα μαθήματα της Ομάδας Β΄:

- Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία (Αρχαία Ελληνική Γλώσσα, Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση),
- Χημεία,
- Βιολογία,
- Γεωλογία-Γεωγραφία,
- Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή,
- Θρησκευτικά,
- Αγγλικά,
- Δεύτερη ξένη γλώσσα και
- Οικιακή Οικονομία.

Μορφή Σ.Δ.Ε.

Μικρής έκτασης κείμενα , απλά ή πολυτροπικά (περίπου 300 λέξεις),

Αναρτώμενες Παρουσιάσεις (posters),

Οι μαθητές/-τριες τις υποβάλλουν στον/στην διδάσκοντα/-ουσα ατομικά σύμφωνα με το αντίστοιχο **Σχέδιο Συνθετικής Εργασίας (Γραπτής Αναφοράς ή Αναρτώμενης Παρουσίασης).**

Συμπληρωματικό υλικό (επιλέγεται κατά την κρίση του/της διδάσκοντα/-ουσας)

- κείμενα μικρής έκτασης, απλά/συνεχή, μη συνεχή (πίνακες, γραφήματα, διαγράμματα κ.λπ.) ή
- μεικτά, από έγκριτες πηγές.

Οργάνωση

Οι εκπαιδευτικοί που έχουν προκρίνει την εκπόνηση Σ.Δ.Ε.
στα μαθήματά τους:

έχουν την τελική ευθύνη για την εφαρμογή της διαδικασίας
των Σ.Δ.Ε. σε κάθε σχολική μονάδα και κάθε τμήμα

καλούνται να προετοιμάσουν & να ενθαρρύνουν τους
μαθητές & τις μαθήτριά τους να συμμετάσχουν δημιουργικά
στην εκπόνηση των Σ.Δ.Ε. σε όλα τα στάδιά της

Οργάνωση

Οι **εκπαιδευτικοί** μεριμνούν για την εξοικείωση των μαθητών και των μαθητριών σε τέτοιου τύπου εργασίες κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας εντός της τάξης

&

το σωστό χρονικό προγραμματισμό των διδακτικών ωρών

Οι **Διευθυντές/-ντριες** στα σχολεία ενθαρρύνουν και διευκολύνουν τη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών που προκρίνουν την εκπόνηση Σ.Δ.Ε., προκειμένου να συζητούν δυσκολίες, να κάνουν προτάσεις σχετικά με τη διαδικασία και τα βήματα υλοποίησης των Σ.Δ.Ε. και να ανταλλάσσουν καλές πρακτικές.

Αριθμός Σ.Δ.Ε. ανά μαθητή/-τρια & ανά Εκπαιδευτικό

- ✓ Κάθε μαθητής/-τρια **είναι πιθανό** να κληθεί στο δεύτερο τετράμηνο να εκπονήσει τόσες Σ.Δ.Ε. όσα είναι και τα μαθήματα της **Ομάδας Β'** που διδάσκονται στην τάξη του/της, τις οποίες υποβάλλει ατομικά στον/στην εκπαιδευτικό που διδάσκει το αντίστοιχο μάθημα.
- ✓ Ο/Η εκπαιδευτικός, ανάλογα με το τμήμα ή τα τμήματα στα οποία επιλέγει να αναθέσει Σ.Δ.Ε., μπορεί να εμπλέκεται στη διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης τόσων εργασιών όσοι/-ες είναι και οι μαθητές/-τριές του στα αντίστοιχα μαθήματα.

Χρόνος Εκπόνησης

- ✓ Η εκπόνηση των Σ.Δ.Ε. υλοποιείται κατά το **δεύτερο τετράμηνο** του διδακτικού έτους, κατά προτίμηση προς το τέλος του τετραμήνου και σε χρόνο που επιλέγεται ελεύθερα από τον/την διδάσκοντα/-ουσα.
- ✓ Δεδομένου ότι η εκπόνηση των Σ.Δ.Ε. εκτείνεται σε δύο (2) διδακτικές ώρες ΔΩ, ενώ κατά τη διδακτική ώρα που θα αφιερωθεί στην ανατροφοδότηση είναι δυνατόν να γίνουν και παρουσιάσεις των Σ.Δ.Ε.), προτείνεται να μεσολαβεί ικανός χρόνος μεταξύ των διατιθέμενων ΔΩ, προκειμένου να εφαρμόζεται αποτελεσματικά η διαδικασία σε όλα της τα στάδια, πάντοτε κατά την κρίση των διδασκόντων/-ουσών.

Οι Σ.Δ.Ε. αντιστοιχούν σε προειδοποιημένες ωριαίες γραπτές δοκιμασίες, ως εκ τούτου έπονται μιας ανακεφαλαίωσης και καλύπτουν ευρύτερη διδακτική ενότητα, για την οποία έχουν διατεθεί μέχρι τέσσερις (4) διδακτικές ώρες .

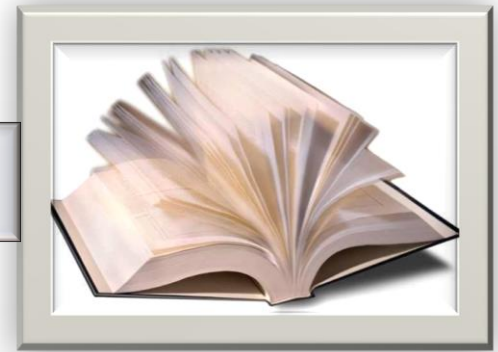
Τάξεις Α' & Β'

ύλη που αναφέρεται σε μέχρι
δύο (2) διδακτικές ώρες

Τάξη Γ'

ύλη που αναφέρεται σε μέχρι
τρεις (3) διδακτικές ώρες

Ύλη Μαθημάτων/Διδακτικές Ενότητες

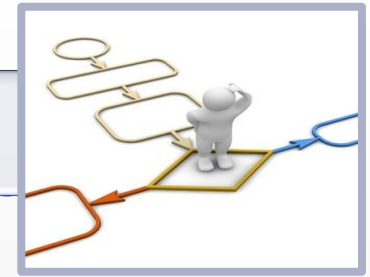

Η ύλη αφορά συγκεκριμένες διδακτικές ενότητες και καθορίζεται ελεύθερα από τον/την εκπαιδευτικό με παιδαγωγικά κριτήρια, όπως:

- ☐ η **κομβική σημασία** ορισμένης ενότητας ενός διδακτικού αντικειμένου στη διδακτέα ύλη και η βέλτιστη εμπέδωσή της,
- ☐ το **ιδιαίτερο ενδιαφέρον** των μαθητών/-τριών για ορισμένη ενότητα,
- ☐ η **ικανότητά τους να αναπτύξουν** πολυδιάστατη δραστηριότητα προκειμένου να προσεγγίσουν ένα τμήμα της διδακτέας ύλης,
- ☐ η **δυνατότητά τους να πραγματευτούν** μια διδασκόμενη έννοια ή ένα φαινόμενο κ.ο.κ.

Διαδικασία και διάρκεια Εκπόνησης

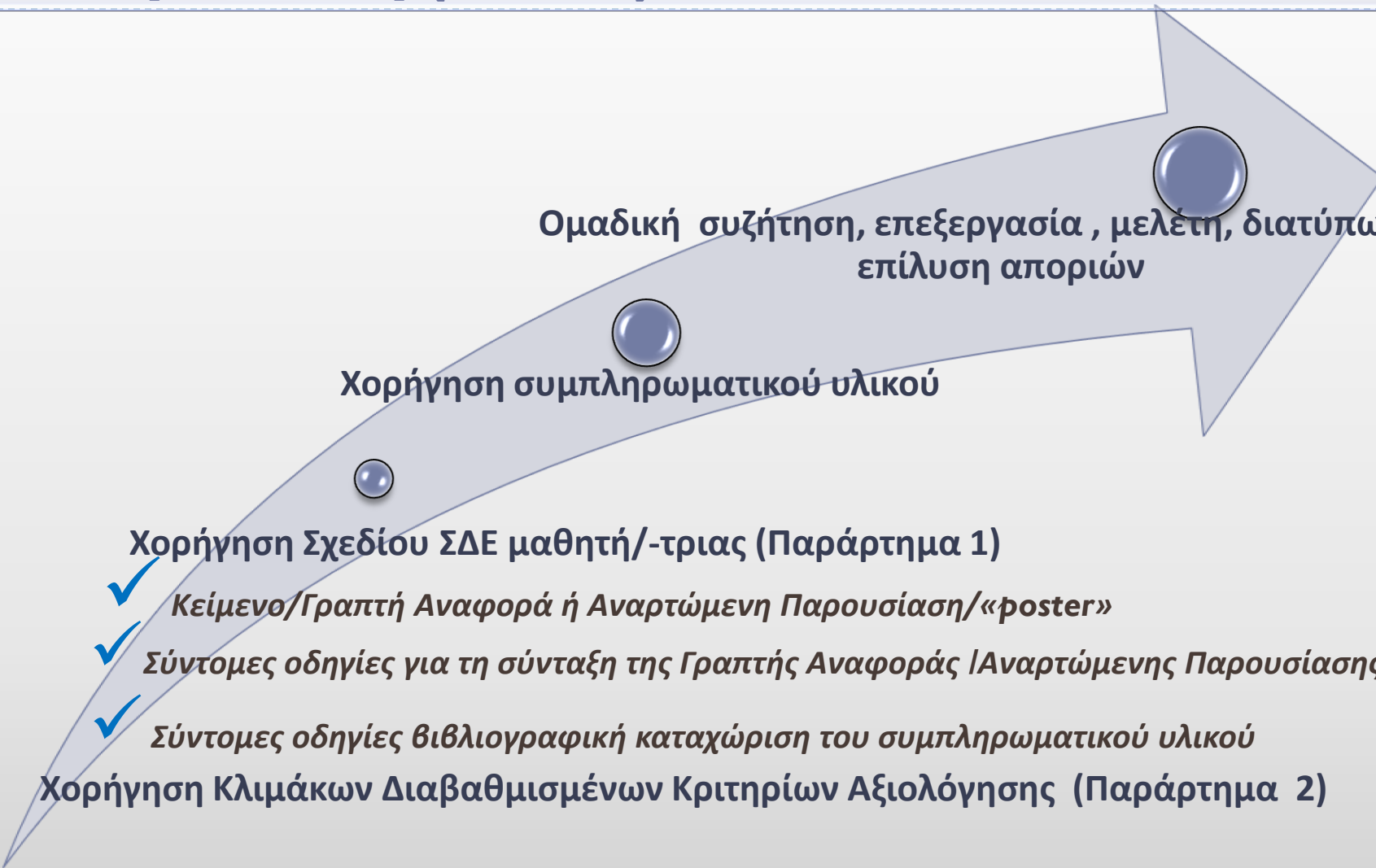
Προπαρασκευή (1^η
ΔΩ)

Σύνθεση (2^η ΔΩ)

Προπαρασκευή (1^η ΔΩ)

Ομαδική συζήτηση, επεξεργασία , μελέτη, διατύπωση & επίλυση αποριών

Χορήγηση συμπληρωματικού υλικού

✓ Χορήγηση Σχεδίου ΣΔΕ μαθητή/-τριας (Παράρτημα 1)

✓ *Κείμενο/Γραπτή Αναφορά ή Αναρτώμενη Παρουσίαση/«poster»*

✓ *Σύντομες οδηγίες για τη σύνταξη της Γραπτής Αναφοράς /Αναρτώμενης Παρουσίασης)*

✓ *Σύντομες οδηγίες βιβλιογραφική καταχώριση του συμπληρωματικού υλικού*

Χορήγηση Κλιμάκων Διαβαθμισμένων Κριτηρίων Αξιολόγησης (Παράρτημα 2)

Οι μαθητές & οι μαθήτριες μεριμνούν να φέρουν όλο το υλικό της 1^{ης} ΔΩ, μαζί τους στην τάξη, και την επόμενη προκαθορισμένη 2η ώρα εκπόνησης της ατομικής τους Σ.Δ.Ε.

Στην περίπτωση που επιλέξουν να εκπονήσουν Αναρτώμενη Παρουσίαση/«**poster**» μπορούν να φέρουν επιπλέον κάποια υλικά (όπως χαρτί, ψαλίδι, κόλλα, χρώματα, φωτογραφίες/εικόνες κ.λ.π.), προκειμένου να τα προσθέσουν σε αυτά που θα τους προμηθεύσουν, ενδεχομένως, οι διδάσκοντες/-ουσες.

Σύνθεση (2^η ΔΩ)

Οι μαθητές & οι μαθήτριες:

παραλαμβάνουν το συγκεκριμένο προς διερεύνηση ερώτημα/θέμα της Σ.Δ.Ε., καθώς και τυχόν επιμέρους ερωτήσεις που το εξειδικεύουν,

επιλέγουν σε ατομική βάση τον έναν από τους δύο τύπους της Σ.Δ.Ε. (Κείμενο/Γραπτή Αναφορά ή Αναρτώμενη Παρουσίαση/«poster», με βάση το υπό διερεύνηση ερώτημα/θέμα,

απαντούν σε αυτό, εργαζόμενοι πλέον ατομικά, με σκοπό να συντάξουν (και προαιρετικά να παρουσιάσουν) την ατομική Συνθετική Δημιουργική Εργασία τους.

Οι μαθητές & οι μαθήτριες:

Εντοπίζουν και
εξάγουν από τα
κείμενα/θέματα τη
ζητούμενη
γνώση/πληροφορία

Κατανοούν και
ερμηνεύουν το
περιεχόμενο των
κειμένων/θεμάτων,
συσχετίζοντας
γνώσεις/πληροφορίες

Προβληματίζονται και
αξιολογούν τις
γνώσεις/πληροφορίες
που έχουν εντοπίσει,
κατανοήσει και
ερμηνεύσει, με βασικό
άξονα/γνώμονα την
πρακτική τους
εφαρμογή ή τη
μεταφορά τους σε ένα
νέο πλαίσιο.

Οι ερωτήσεις που καλούνται να απαντήσουν οι μαθητές και οι μαθήτριες κατά την εκπόνηση της Σ.Δ.Ε. τίθενται στο ακόλουθο πλαίσιο:

Θεματική συνάφεια ανάμεσα στην εξεταζόμενη ύλη του σχολικού εγχειριδίου και στο συμπληρωματικό υλικό,

ερμηνεία των παραγόμενων νοημάτων και λογική σύνδεση μεταξύ τους και,

πρακτική εφαρμογή της γνώσης/πληροφορίας ή **μεταφορά** της σε **ένα νέο πλαίσιο** (στις σημερινές συνθήκες ζωής, στην καθημερινότητα κ.ο.κ.).

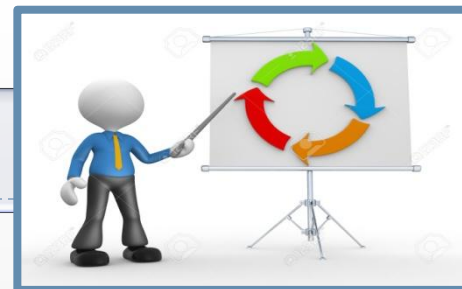
Σύνθεση (2^η ΔΩ)

Στο τέλος της 2^{ης} ώρας οι μαθητές & οι μαθήτριες:

παραδίδουν την εργασία τους στον/στην εκπαιδευτικό.

Ανατροφοδότηση (3^η ΔΩ)

Μετά τη διόρθωση των Σ.Δ.Ε. δίνεται ανατροφοδότηση στους μαθητές και τις μαθήτριες και είναι δυνατόν να παρουσιασθούν με συνοπτικό τρόπο στην ολομέλεια του τμήματος οι εργασίες των μαθητών/-τριών που το επιθυμούν.

Αξιολόγηση

- ✓ Οι **Συνθετικές Δημιουργικές Εργασίες (Σ.Δ.Ε.)** του Γυμνασίου προσμετρώνται κατά τον ίδιο τρόπο όπως μια προειδοποιημένη ωριαία γραπτή δοκιμασία και συνεκτιμώνται στην αξιολόγηση της επίδοσης του/της μαθητή/-τριας στο αντίστοιχο μάθημα για το Β' τετράμηνο, κατά το οποίο και κατατίθενται.
- ✓ Η αξιολόγησή τους γίνεται περιγραφικά με κλίμακες διαβαθμισμένων κριτηρίων και αποσκοπούν στο να συμβάλουν στη βέλτιστη διαμόρφωση της παραδοτέας εργασίας των μαθητών και των μαθητριών, αλλά και στη βελτιστοποίηση της συμμετοχής τους στη διαδικασία εκπόνησης των Σ.Δ.Ε.
- ✓ Επισημαίνεται ότι η προταθείσα κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά διαδικασία εκπόνησης των Σ.Δ.Ε. πρόκειται να αποτιμηθεί συνολικά από το ΙΕΠ μετά την ολοκλήρωσή της, προκειμένου να γίνουν, εφόσον χρειασθεί, οι απαραίτητες αναπροσαρμογές και βελτιώσεις.

Ευχαριστούμε πολύ!

